

אורי ובתיה אלקיים (1975)

אנחנו לא אוכלים חמאה ושמנת. גבינות לא נכנסות הביתה!"

שמיכחן מאמץ רגיל אינו מספיק, מוסיפים סריקה עם חומרים רדיואקטיביים, המגבירים את יעילות הבריקה, אך מייקרים אותה מאוד. אנשים בריאים שגילם הוא יותר מ-50 שאינם מגלים סימנים של מחלת לב והמחליטים לעשות מאמץ גופני מעל לרגיל, כמו למשל להתחיל לרוץ, לשחק טניס או להתעמל, חייבים לעבור בדיקת מאמץ.

● הפרופסור הנרי נויפלד אמר, כי הטניס אינו טוב ללב. אתה עצמך שחקן טניס מושבע. האם אתה מסכים איתו?

הטניס אינו ספורט המתאים לאנשים הסובלים ממחלת לב כללית. ספורט הטניס הוא ספורט תחרותי וכרוך בשינויים פיתאומיים של כמות

בקירמת החזה, רוב החולים מתארים אותו כמועקה או לחץ בחזה. הכאבים מופיעים בשעת מאמץ וחולפים בעת מנוחה. הם מקרינים לכיוון הצוואר, השיניים, לגב ולזרועות. במיוחד לזרוע שמאל. אלה הם כאבים טיפוסיים. יש להביא בחשבון כי לעיתים הכאבים אינם טיפוסיים, ועשויים להופיע גם בעת מנוחה.

● האם יש לדעתך לחייב בדיקות מנע לאנשים צעירים כדי לגלות מראש מחלות לב?

הסיכוי שאדם בן 40 יקבל התקף לב הוא מאוד קטן, ולכן אני לא ממליץ לאדם בריא לעשות בדיקות מיוחדות. זה לא תמיד עוזר, וחבל על הכסף ועל הזמן.

● אתה אומר כי הסיכוי שאדם בן 40 יקבל התקף לב הוא קטן. ובכל זאת, אנשים בגיל זה ואף צעירים יותר מקבלים התקפי לב.

ישנן קבוצות של אנשים שיש להם סיכוי גדול יותר לקבל התקף לב, למשל אנשים עם סיפור מישפחתי, זאת אומרת: תופעה של התקפי לב אצל בני המשפחה הקרובים, כמו הורים, אחים וכו'.

● האם התקף לב הוא תורשתי? כן, קיים בהתקפי לב אלמנט מישפחתי תורשתי. במישפחות מסוימות שיעור התקפי הלב הוא יחסית גבוה.

אנשים הסובלים מלחץ דם גבוה, מחלת סוכרת, עורף של כולסטרול בדם, אנשים המעשנים סיגריות — כל אלה שייכים לקבוצה שיש לה סיכון גבוה מהרגיל לקבל התקף לב גם בגיל צעיר.

מכיוון שלקבוצת אנשים זו אחוזי שכיחות גבוהים לחלות במחלות לב, עליהם לעבור בדיקות תקופתיות כדי לגלות את המחלה מוקדם.

● איזה סוג של בדיקות?

מיבחן מאמץ זו הבדיקה המקובלת והיעילה למטרה זו. הנבדק עומד על מסלול הנע במהירות מסוימת, או מפעיל אופניים מיוצבות. בזמן המאמץ הפיסי שהוא עושה הדופק מתגבר, לחץ הדם עולה, ואם יש לו מחלת לב הוא מגיב באופן טיפוסית כמו למשל: התפתחות של כאב בחזה או שינויים באלקטרוקארדיוגרם, הרושם את פעולות הלב, ירידה בלחץ הדם או התפתחות של הפרעות בקצב הלב. ישנן שיטות מתחכמות יותר, כמיקרים

פעם שכואבת לי הבטן אני בדרכי לחדר המיון עם התקף לב.

● מהם הגורמים להתקפי לב אצל אנשים צעירים?

אצל צעירים ואצל מבוגרים זו אותה סיבה עצמה: סתימה בכלי הדם של הלב, המונעת זרימת דם לשרירי הלב. הלב עובד כל הזמן וזקוק לאספקת דם וחמצן תמידית. כאשר זרימת הדם נפסקת או נחלשת כתוצאה מחסימת כלליהרם, שרירי הלב נזקק וזהו בעצם התקף לב.

● מדוע רוב האנשים מתים עוד לפני שהם מצליחים לקבל טיפול רפואי?

„אנשים הסובלים מלחץ דם גבוה, מחלת סוכרת, עורף כולסטרול בדם, אנשים המעשנים סיגריות — לקבוצה זו סיכוי גבוה מהרגיל לקבל התקף לב בגיל צעיר“

לא רוב, אבל כחמישים אחוזים מהאנשים שמתים מהתקפי לב מתים לפני שהם מגיעים לבית החולים. זוהי אחת הבעיות הקשות ביותר במחלות לב: שהסימן הראשון של המחלה יכול להיות מוות פתאומי. לכן כל כך חשוב לגלות מחלות לב עוד לפני ההתקף, ולהיות עירניים לסימנים. אנשים רבים מתעלמים מהסימנים מחוסר ידע או פחד, חושבים ומייחסים את הסימפטומים לקילקול קיבה, או התקררות ומונחים.

● מה הסימנים המזריים על מחלת לב?

כמוזן שיש מחלות לב הנובעות ממומי לידה או ממומים נרכשים. אנחנו מדברים כרגע על התקפי לב הנגרמים ממחלה של העורקים הכליליים, שהם כלי הדם המספקים דם וחמצן לשרירי הלב, ובכך, הסימן הטיפוסי והשכיח ביותר הוא כאב חזה.

● איפה בחזה?

בתוך מעטה של סודיות ומסתורין. אחרי כל זה, כשאני קוראת בעיתון שהרופאים מזהירים כי אחת מכל 13 נשים בישראל עשויה ללקות בסרטן השד, כשאני נכנסת להיסטריה ובודקת כל הזמן את השד בשלוש אצבעות ויד מעל הראש, אני שואלת את עצמי: למה לעזאזל הם לא מסבירים לציבור באמצעות העיתונות מה הסכנות הטמונות בהתקפי לב ובסרטן, ואיך אפשר למנוע אותם?

לכן היה כל כך פשוט בשבילי לדבר על הנושא דווקא עם רופא המתגורר בחו"ל, רופא שבית החולים שלו וההסתדרות הרפואית שבה הוא מאוגד לא אסרו עליו להתראיין.

אורי אלקיים הוא יליד הארץ, דור עשירי למישפחה ספרדית נודעת. הוא בוגר בית הספר לרפואה של אוניברסיטת תל-אביב. עם תום לימודיו עבד במשך שלוש שנים בבית החולים איכילוב. לאחר מכן נסע להשתלמות בקרדיולוגיה בבית החולים על שם אלברט איינשטיין בניו-יורק, ובבית החולים ארזי-הלבנון בלוס-אנג'לס. כיום הוא משמש פרופסור-חבר באוניברסיטה של דרום קליפורניה יו-אס-סי, והוא מנהל המחלקה לקרדיולוגיה כללית, הכוללת גם את יחידת הטיפול הנמרץ של בית החולים העירוני בלוס-אנג'לס. שיש בו 2,000 מיטות.

אלקיים מתמחה במיוחד במחקר, בכל נושא הצנתורים ובטכניקת הבלון להרחבת כלי-הדם. שבה כשאפשר להחליף ניתוחי לב. ביחד עם הגינולוג פרופסור נורברט גלייכר (שאינו ישראלי, אך גם הוא בוגר בית-הספר לרפואה של אוניברסיטת תל-אביב), כתב וערך ספר העוסק בקשר שבין מחלות לב של האם בהריון לתינוק, פרו-ספור אלקיים פירסם מיספר רב של מאמרים בנושא אי-ספיקת לב ומחלות לב כלליות.

הוא בן 40, נשוי לבתיה (מצמד האחיות בתיה ועליזה), ואב לשני ילדים — יונתן ודניאל. הוא רוצה לחזור ארצה ועושה כל מאמץ כדי למצוא לו פה מקום עבודה הולם. כרגע הוא נמצא במשא-ומתן רציני עם בית-חולים באזור השרון. יתכן שבקרוב ישוב הביתה. אינשאללה.

ולעניין הלב, הרי שפרופסור אלקיים הצליח להבהיר לי כמה דברים שלא הייתי בקיאה בהם. אם אתם חושבים שרגעתי מזה, אינכם אלא טועים. כעת, כשאני יודעת שכאבים המזריים על בעיות עם הלב יכולים להיחשב כקילקול קיבה או כהתקררות, כל

אורי ובתיה אלקיים השבוע

עד גילהבלות האשה מוגנת מפני התקפי לב!"

„התאחדות הלב האמריקאית פתחה במסע הסברה ענקי נגד העישון, וזה אחד הגורמים המרכזיים לכך ששיעור מחלות הלב בארצות הברית ירד במידה ניכרת“

המאמץ המושקע במישחק, לאנשים עם מחלות לב כלליות, אנתנו ממליצים על ספורט כמו שחיה, הליכה, או ריצה. בסוגי הספורט הללו המאמץ הוא קצוב וממושך, ואפשר להתאים לחולה תוכנית מבלי לסכן אותו.

טניס, ואני אורב מאוד טניס, כמו כל ספורט אחר, מומלץ מאוד לאנשים בריאים. אני משחק טניס בכל יום, לא הייתי רוצה שאנשים יחדלו לשחק טניס. כל אדם העוסק בספורט באופן רציני חייב להביא בחשבון כי אחרי גיל מסוים הוא עשוי להיפגע מפציעות-ספורט, כמו נקע בקרסול או קרע בשריר, כמו שקרה לי הבעיה